

РЕШЕНИЕ

№ 7675

гр. София, 17.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 22.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **1695** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203, ал. 1 от Административно процесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е искова молба на Л. И. Е., чрез процесуалния си представител адв. Й., срещу Комисията за финансов надзор (КФН), с искане да бъде осъден ответникът да му заплати сума в общ размер на 83 542, 50 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди (39 000 лева) – пропуснати ползи (неполучено месечно възнаграждение в размер на 2 600 лева, съгласно Договор за възлагане на управление от 20.12.2018 г. за период от 15 месеца от датата на постановяване на Решение на КФН от 02.04.2019 г. до окончателната му отмяна на 24.07.2020 г.) и неимуществени вреди (40 000 лева) – понесени болки и страдания, вследствие издаването и огласяването на Решение на КФН от 02.04.2019 г., ведно със законната лихва върху сумите от 18.02.2021 г. до окончателното им изплащане, ведно с мораторната лихва за периода от 24.07.2020 г. до 18.02.2021 г. Исковата претенция се основава на отмяна на Решение № 525-ИП от 02.04.2019 г., издадено от КФН. Моли съда да постанови осъдително решение. Претендира направените в хода на производството разноски.

В исковата молба са изложени подробни съображения за нейната основателност. Посочва се, че със заявление от 20.12.2018 г., инвестиционен посредник [фирма] е внесъл в КФН искане за издаване на одобрение на Е. за член на Съвета на директорите в същия ИП. Във връзка с това е издадено Решение № 525-ИП от 02.04.2019 г. на КФН, с което е отказано Л. Е. да бъде одобрен за член на СД на [фирма]. Изяснява

се, че впоследствие е влязло в сила Решение № 10242/24.07.2020 г. на ВАС, Седмо отделение, постановено по адм. дело № 2886/2020 г., с което е отменено Решение № 525-ИП от 02.04.2019 г. на КФН, като в тази връзка за ищеца е възникнала правната възможност да потърси отговорността на КФН за причинените от незаконосъобразния акт вреди. Допълва, че са налице кумулативно изискуемите предпоставки за ангажиране отговорността на КФН съгласно чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ. Безспорно са налице незаконосъобразно решение на специализиран държавен орган, причинени имуществени и неимуществени вреди, както и причинна връзка. По отношение на имуществените вреди, ищецът посочва, че те са под формата на неполучени финансови приходи – пропуснати ползи за периода от датата на постановяване на решението на КФН до датата на отмяната му, тъй като решението на КФН е имало негативно отражение върху възможността му да започне да изпълнява добре заплатена длъжност, от която да реализира доход в размер на 2 600 лева месечно възнаграждение нетна сума, съгласно Договор за възлагане на управление. По отношение на неимуществените вреди, ищецът посочва, че негативните коментари относно репутацията му от страна на регулаторния орган КФН, в отмененото решение, значително са накърнили позициите му като утвърден професионалист в областта на капиталовите пазари. Допълва, че тъй като отказите за издаване на одобрение по ЗПФИ се публикуват на страницата на КФН, „съмненията“ на комисията относно репутацията му, честността и почтеността му, са станали достояние на неограничен кръг лица. Като пряка последица от незаконосъобразното решение той посочва претърпените от него неимуществени вреди, свързани с претърпени притеснения и страдания, произтичащи от компрометиране на доброто име на Е. и достойнството му, засягане на професионалния му авторитет. Вредите му били в професионален и в личен план. Същият посочва, че се е затворил в себе си, започнал е да комуникира по-малко с колегите и бизнес партньорите си, които станали съмнителни след постановения отказ на КФН. Споделя за причинени вреди и в личен план – лични притеснения и стрес от липсата на доходи, с които да издържа семейството си, трайно безсъние, депресивни състояния, които се характеризират с чувството на раздразнителност, тревожност, страх и безнадеждност, нарушена концентрация; в професионален и кариерен план – накърнено добро име в обществото, осуетената му кандидатура за член на СД на [фирма], публичното му злепоставяне – включително и чрез подробно описаните в отмененото решение на КФН обстоятелства по обвинителен акт по наказателно дело, което се водело срещу него, завършило с оправдателна спрямо него присъда. Моли за уважаване на исковата претенция.

В проведено съдебно заседание ищецът се представлява от адв. Й., която поддържа исковата молба. Сочи, че отказът на комисията да одобри жалбоподателя за прокурист на дружеството, е довел до настъпили за него имуществени и неимуществени вреди, които претендират.

Ответникът – Комисията за финансов надзор, чрез процесуалния си представител М. В., началник отдел „Съдебна защита“, оспорва исковата молба като неоснователна. Счита, че искът е неоснователен и недопустим по основание и размер. Посочват се аргументи за това, че в случая е налице единствено отменен административен акт на КФН, но не са налице останалите два елемента от отговорността по ЗОДОВ, а именно – доказана по безспорен начин настъпила вреда в правната сфера на Е. и пряка и непосредствена причинна връзка между отменения административен акт и твърдените

вреди. Предвид неоснователността на главните искиове, неоснователни се явяват и акцесорните, формулирани за период от 02.04.2019 г. до 24.07.2020 г. Поддържа се становище за отхвърляне на исковата претенция. Подробни доводи в тази насока са развити в депозираните по делото писмени бележки. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави се възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на ищеца.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на исковата претенция. Заявява се, че по отношение иска за имуществени вреди, същите са недоказани. По отношение на неимуществените вреди, счита същите за доказани. Претендираният размер е прекомерен и моли да бъде отсъден в по-малък размер.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

С решение № 113-ИП от 18.06.1997 г. на Държавната комисия по ценните книжа е издаден лиценз на ИП [фирма] за извършване на дейност като ИП. Лицензът на дружеството е преиздаден въз основа на решение № 103-ИП от 08.02.2006 г. на КФН и решение № 03-09-ИП от 05.12.2018 г. на КФН. Дружеството се управлява от съвет на директорите в състав И. Н., М. Я. и Р. Р..

Подадено е заявление вх. № РГ-03-9-55 от 20.12.2018 г. в КФН от ИП [фирма] с искане за издаване на одобрение по чл. 15, ал. 1 ЗПФИ на Л. И. Е. като член на СД на ИП [фирма]. Със заявление вх. № РГ-03-9-55 от 20.12.2018 г. е представен протокол от проведено на 19.12.2018 г. заседание на едноличния собственик на капитала на ИП [фирма] – [фирма], на което е взето решение за избиране на Л. И. Е. като член на СД на ИП [фирма], който да довърши мандата на освободената от длъжност М. Я.. Съгласно представената информация Е. е избран за член на СД без представителни функции. Със заявление вх. № РГ-03-9-55 от 20.12.2018 г. е представена и автобиография, съдържаща информация за притежаваното от Е. образование, както и за извършваните от него дейности за последните 20 години с посочване на периода, в който е заемана съответната длъжност.

С Решение № 525-ИП от 02.04.2019 г. Комисията за финансов надзор, на основание чл. 15, ал. 1, пред. първо ЗПФИ и чл. 13, ал. 1, т. 6 ЗКФН, е отказала до одобри Л. Е. за член на СД на ИП [фирма], избран с решение на едноличния собственик на капитала на дружеството от 19.12.2018 г.

В законоустановения срок за обжалване са постъпили жалби от ИП [фирма] и от Л. Е. в Административен съд София – област. Образувано е адм. дело № 792/2019 г. по описа на 4-ти състав, завършило с постановяване на съдебно решение, с което жалбите срещу Решение № 525-ИП от 02.04.2019 г. на КФН са били оставени без уважение. С влязло в сила съдебно решение на 24.07.2020 г. на ВАС, седмо отделение, по адм. дело № 2886/2020 г. решението на АССО е отменено, като е отменено като незаконосъобразно и Решение № 525-ИП от 02.04.2019 г. на КФН.

Установява се от справка от НАП, представена по делото /л. 184 лице и гръб/ и не се спори от страните, че през процесния период от 01.04.2019г./ момента на постановяване на отменения акт на КФН/ до 31.07.2020г. /датата на отмяна на акта/, лицето е извършвало дейност, като е получавало възнаграждение и е реализирало осигурителен доход от 3000 лева за всеки от посочените месеци.

За изясняване на обстоятелства по делото е назначена и изслушана съдебно-медицинска експертиза и съдебно-психологична експертиза. СМЕ е установила, че Л. Е. има следните заболявания: 1. Артериална хипертония /АХ/ - няма

данни за измереното АН от д-р Шибани. Косвено, поради назначената терапия с 2,5 мг Престариум на ден, може да се заключи, че АХ е от 1 степен. Няма данни за засягане на таргетните органи-сърце, мозък, очи, бъбрек - следователно АХ е в 1 стадий-без органно засягане.; 2. И. /Исхемична болест на сърцето/ - Ляв бедрен блок - неизвестна давност. Регистрираният на 20.01.2021 г ЛББ не е бил свързан със субективни оплаквания - липсва описан преглед от д-р Ш.. Следователно, наличният ЛББ не е бил свързан с Остър Коронарен синдром - със съответна субективна симптоматика, което значи, че той е с давност преди датата на регистрацията му - 20.01.2021 г.; 3. СП /Сърдечен порок/ - придобит - МР 0+-Митрална регургитация 0+ степен; 4. ФИ от 47% от ЕхоКГ трябва да бъде повторена и/или верифицирана с инвазивно изследване - катетеризация и директно измерване на ФИ на Лявата камера. Ехокардиографското измерване на ФИ дава отклонения около +5-10%. Установено е, че диагнозата на ищеца е артериална хипертония 1 степен, 1 стадий - без таргетно засягане; И.-ЛББ - неопределена давност. Определени се рисков фактори за И.-пол, възраст -50 г., Артериална хипертония. Посочено е, че при мъжете глобалният сърдечно-съдов риск е максимален към 50 годишна възраст /5-та декада/, след което леко спада, но остава повишен. Не е известно за наличие на фамилна обремененост, дислипидемия, тютюнопушене. Вещото лице е посочило, че и двете заболявания са с неопределена давност и е изяснило, че това са хронични заболявания, многофакторно обусловени и на първо място – възрастово обусловени. Посочва се, че това са хронични заболявания, продължаващи до края на живота. СМЕ е описала каква терапия е била назначена на ищеца, както и какви са бъдещите прогнози за развитие на заболяването. Посочено е, че при АХ се касае за „втвърдяване“ на периферните съдове ,а често и на възходящата аорта, в резултат на структурни промени, които не могат да бъдат премахнати по никакъв начин. И. представлява атеросклероза на коронарните съдове. Счита се, че на първо място, това е възрастово обусловен процес и че няма и не може да има лекарствени средства за предотвратяване на атеросклерозата. Вещото лице смята, че силният стрес и психическо напрежение не могат да предизвикат неговото възникване. АХ и И. са многофункционално обусловени заболявания. Остро настъпил /установен/ ЛББ, съпроводен със съответна симптоматика в същия момент - гръдна болка и/или позитивиране на ензимите, доказващи миокардна некроза /Остър коронарен синдром/ - може да се тълкува като еквивалент на настъпил Остър Миокарден инфаркт. В този случай се налага спешна хоспитализация и С.. При пациента Л. Е. - липсва такъв момент и давността на ЛББ не може да се установи. Като заключение СМЕ е посочила, че в процесния случай става дума за пациент на 50 годишна възраст, с Рискови фактори за И.-АХ 1 степен, мъжки пол. Установен /м. 01.2021 г./ е ЛББ с неопределена давност, без симптоми на стенокардия. От ЕхоКГ - без данни за ЛКХ/левокамерна хипертрофия/, МР 0+. Нивото на преживения стрес е ниско - 11 %. Установените кардиологични заболявания са възрастово обусловени. Липсва причинно-следствена връзка между негативните преживявания на пациента и регистрирания АХ и ЛББ. Стресът, най-вероятно, е оказал влияние върху психиката на Л. Е., но той се е справил с предизвикателството на ниво С. вагус и не са настъпили прояви на Дистрес.

Съдебно – психологическата експертиза е базирана на изследване, което е проведено лично на 27.09.2021 г. Установено е, че ищецът е роден в [населено място]. Родителите му живеят заедно, пенсионери са. Майка му е била счетоводител, баща му е бил шофьор, занимавал се с товарни превози. Първо дете в генеричното си

семейство, има по-малка с пет години сестра. Няма данни за проблеми при раждането и в раннодетското развитие. Отглеждан е от родителите си. Посещавал детски заведения. Училищното си образование започнал на седемгодишна възраст. Завършил средно образование в 133 СУ, с изучаване на руски език. По време на обучението си имал отличен успех. От изучаваните предмети предпочитал български и руски език, математика. Не е имал дисциплинарни проблеми в училище. Не е бил регистриран в Д.. В свободното време спортувал - ски, тенис, тренирал волейбол. Завършил висше образование, магистърска степен в У., специалност „финанси“. Отбил военна служба за срок от една година, в П. и С., сухопътни войски, без наказания. Работил е като журналист във вестник „Капитал“, финансов анализатор в „Б.“; управител на консултантска компания, изпълнителен директор на дружество. Женен.

Установено е още, че той не е бил хоспитализиран в психиатрично заведение. Не е посещавал психологични консултации. Няма данни за наследствена обремененост с психопатология. Алкохол пиел приблизително веднъж седмично, не пуши, не употребява наркотични вещества. СПЕ приема, че изследваното лице има интелигентност, която е съответна на нормата за образованието, социалния опит и възрастта. При изследването е психомоторно спокоен, наблюдават се ситуативно обусловени от темата негативни емоционални преживявания. Вниманието, възприятните и мнестичните процеси не страдат от качествени отклонения. Показва адекватни способности за анализиране, сравнение, абстрахиране и обобщение. Мисленето е нормално като свързаност, а в съдържанието му липсват болестно повлияни интерпретации и налудности. Качеството на извършване на мисловните операции позволява достатъчно по своята адекватност възприемане, осмисляне и възпроизвеждане на фактите и съотношенията от реалността.

Според интервюто и скалата за депресивност към момента на изследването не е налице клинично изразено състояние на депресивност в смисъла на разстройство. Според контент анализ на скали за възприет стрес при изследваното лице липсва висока обща предразположеност към дистрес. За общия му стил на поведение в стресогенна ситуация са характерни: сътрудничество, енергичност. Предпочитани стратегии като реален начин за справяне със стреса са: приоритизиране; позитивиране; планиране. Според скалата за налична психосоматична проблематика към стресогенния период с голяма интензивност са били изяви: безсъние, психосоматичен дискомфорт; с умерена интензивност главоболие, чувство за умора, намален сексуален интерес, нежелание за ставане сутрин. Свързаните с получения отказ за одобрение преживявания са очертани като изразен и продължителен (02.04.2019 - 24.07.2020 г.) стресогенен фактор. Характеризира този фактор като такъв с висок стресогенен потенциал, като в контекста на сравнение с други стресори посочва също рутинна служебна натовареност и водено срещу него наказателно дело (2018 - юни 2020 г.), с донякъде потенциращ ефект, но отличавайки го ясно съдържателно и времево. Като протективен фактор посочва оказаната му емоционална подкрепа от семейството. Като породени от негативния стресор емоционални състояния са обособени: начална фаза с преживяване на неприятна изненада, безпокойство, напрегнатост, чувство засягане и дискредитиране; последваща фаза на (с флукутираща изразеност) емоционални състояния на напрегнатост, тревожност, усещане за нарушена професионална репутация, психогенно безсъние, повишена напрегнатост и раздразнителност, психосоматичен дискомфорт.

При фокусираното изследване относно субективните преживявания и

оплаквания в ретроспектива подчертава: негативни емоционални състояния на изненада, разочарование, нараняване на достойнството, онеправданост, тревожност и потиснато настроение; като остатъчни последици отрицателни преживявания при мислено връщане към ситуацията. Възприема получения отказ за одобрение като несправедлив, а същевременно важен и значим за него, тъй като ограничил възможността му за упражняване на професионална дейност. За тежестта на стресора са спомогнали неговата неочакваност и отражението му върху различни аспекти (професионален, финансов, семеен).

Експертната оценка на СПЕ е базирана на данните от делото (включително свидетелски показания), специализираната документация, от психологичните методики, от наблюдаваното невербално поведение и вегетативни реакции при изследването, от съобщаваното от подекспертното лице. Изследваното лице има интелигентност, която е съответна на нормата за образованието, социалния опит и възрастта. Според данните от методиките, насочени към личностовите особености, при него липсват характерови девиации и акцентуации. Като базови характеристики е общителен, кооперативен, с относително висок фрустрационен праг. Има добър социален резонанс. Може да извършва дейности, изискващи продължителна натовареност и съсредоточаване. Скалите за конфликтност, социална устойчивост и основни насоки на преживяването са в норма. Не е налице повишена тревожност или депресивност като личностова характеристика и липсва висока обща предразположеност към дистрес, но има известна склонност към соматизация. Като породени от негативния стресор емоционални състояния са обособени: начална фаза с преживяване на неприятна изненада, безпокойство, напрегнатост, чувство засягане и дискредитиране; последваща фаза на (с флукуираща изразеност) емоционални състояния на напрегнатост, тревожност, усещане за нарушена професионална репутация, психогенно безсъние, повишена напрегнатост и раздразнителност, психосоматичен дискомфорт. При фокусираното изследване относно субективните преживявания и оплаквания в ретроспектива са подчертани: негативни емоционални състояния на изненада, разочарование, нараняване на достойнството, онеправданост, тревожност и потиснато настроение; като остатъчни последици отрицателни преживявания при мислено връщане към ситуацията. Отрицателните емоционални преживявания и състояния са в диапазона от лек до умерен интензитет. Според скалата за налична психосоматична проблематика към стресогенния период с голяма интензивност са били изяви: безсъние, психосоматичен дискомфорт; с умерена интензивност главоболие, чувство за умора, намален сексуален интерес, нежелание за ставане сутрин. Симптоматика (като проявление на

разстройство) с много голяма интензивност и много чести прояви, обуславящи изразена дезадаптивност, не е отчетена. Свързаните с получения отказ за одобрение преживявания са очергани като изразен и продължителен (02.04.2019 г. - 24.07.2020 г.) стресогенен фактор. В психологичен план при ищеца са породени трайни негативни емоционални състояния и свързани с психосоматичен дискомфорт симптоми, които са довели до значителна загуба (разход) на психоемоционална енергия, което е намалило общата му адаптивност. Състоянието на субективен дистрес се отразява негативно върху цялостното здраве (биопсихосоциално функциониране). Понижена е била и Аз-ефективността нарушено е било личностово присъщото убеждение по отношение на собствените способности за упражняване на контрол върху важни аспекти от живота си. За тежестта на стресора в случая са спомогнали неговата неочакваност и отражението му върху различни аспекти (професионален, финансов, семеен). При ищеца не се констатира данни за клинично разстройство, което нарушава качествено базовите му психични годности. Не са налице личностови промени или когнитивни нарушения в смисъла на заболяване. Съгласно наличните в кориците на делото свидетелски показания породените негативни промени са били видими за околните.

Разпитани по делото като свидетели са следните лица: 1. Р. Д. Е., съпруга на ищеца, която заявява, че преди две години съпругът ѝ работел във финансовата сфера. Посочва, че в края на 2018 г. е кандидатствал за одобрение като член на Съвета на директорите и че му било отказано. Свидетелят заявява, че това много го е разстроило, защото основанието било, че не е с добра репутация, бил притеснен, депресиран. Колегите му го разпитвали какво се е случило, загубил съня си, получил кардиологични проблеми, които продължават и до момента на разпита. Изяснява, че преди това решение не е имал здравословни проблеми. Посочва, че с финансовите доходи на ищеца издържал освен семейството си, майка си и баща си, като подчертава, че имат син студент в Х. от 2020 г. Допълва, че в процесния период съпругът ѝ е бил привлечен под наказателна отговорност, като тя не можела да каже, дали той не е бил притеснен от този факт. Сочи, че тя също работи, както и че съпругът ѝ е работел през процесния период на други места. 2. Р. Р., приятел на ищеца от 15 години. Той посочва, че Е. цял живот работи в областта на финансовите пазари и че заедно са работили по големи проекти. Заявява, че му е известно, че той е бил заявен за одобрение пред КФН за член на СД, тъй като той е изпълнителен директор на дружеството. Посочва, че негово било решението да го привлекат, поискали разрешение от

регулатора, но им било отказано. Самият той държал Е. да бъде избран, а не друго лице. Допълва, че регулаторът върнал отказа и че Е. бил съсипан, трудно вече работели заедно, защото станал нервен и сприхав. Заявява, че им било забранено да сключат договор. Взели били решение да стане част от борда на директорите и да заема длъжност директор клиенти, но договор не бил сключван. Представеният с исковата молба договор бил сключен, но не е влязъл в сила, тъй като ищецът не бил одобрен. В процесния период не знаел дали ищецът е работил в други дружества. Свидетелят бил запознат, че Е. е привлечен в качеството на обвиняем.

В настоящото производство, с оглед доказване твърденията на страните са представени следните писмени доказателства: Договор за възлагане на управление от 20.12.2018 г.; Протоколи от заседание на едноличния собственик на капитала на [фирма] от 19.12.2018 г. и от 20.12.2018 г.; Присъда от 28.06.2020 г. на Специализиран наказателен съд, IV-ти състав, по Н. № 3076 по описа за 2018 г.; Протокол от заседание на едноличния собственик на капитала на [фирма] от 31.03.2021 г. за избор на Л. Е. за прокурист на дружеството; медицински документи за здравословното състояние на ищеца; Справка-Данни за осигуряването на Е. от НАП за периода от 01.04.2019 г. до 31.07.2020 г.; Решение № 451-ИП от 29.06.2021 г. на КФН за одобряване Л. Е. за прокурист на [фирма]; удостоверения за изплатено трудово възнаграждение; извлечение от електронно банкиране на ищеца.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

По допустимостта на иска: искът е допустим. Той е предявен след отмяната на административен акт и срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите. Ищецът е активно легитимиран и твърди, че е претърпял неимуществени и имуществени вреди.

Разгледан по същество, искът е **ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛЕН**.

В чл. 7 от Конституцията на Република България е предвидено, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Проекция на този принцип е разпоредбата на чл. 203 АПК, съгласно която исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава, а за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

За да се разграничат отговорността за причинени вреди по чл. 45 и следващите ЗЗД и тази по чл. 203 АПК, във връзка с чл. 1 ЗОДОВ, следва да се направи анализ, чрез съпоставка на двете норми. На първо място, различието помежду им е свързано с тяхното основание. Отговорността по ЗЗД почива на забраната да не се вреди другиму, докато отговорността по ЗОДОВ е изградена върху идеята за задължение на държавата и общините да спазват правата и законните интереси на гражданите. Именно при неспазване на това основно задължение, и когато вследствие на него е причинено увреждане на граждани и юридически лица, възниква основание за ангажиране на отговорност на съответните държавни институции. Съгласно чл. 205 АПК това са юридическите лица, представлявани от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Отговорността по чл. 45 ЗЗД и тази по ЗОДОВ се изграждат на различна плоскост. Елемент от фактическия състав на непозволеното увреждане по ЗЗД, свързан с неговата субективна страна, винаги е вината, т.е. субективното отношение на деликвента към противоправното деяние. Характерно е за втория вид отговорност е, че е обективна и безвиновна. Тя възниква само при или по повод на осъществяване на административната дейност на държавата или общините. Чл. 203 АПК и чл. 1 ЗОДОВ употребяват термините „актове“, „действия“ и „бездействия“, за които легално определение няма в цитираните закони, но под „акт“ не следва да се разбира всеки такъв на административен орган или длъжностно лице, а определена категория актове - нормативни, общи и индивидуални административни актове. Издаването на подобни актове е регламентирано в съответните закони. Касае се за всички видове административни актове, издавани от държавни или общински органи в кръга на законово определената им компетентност.

Държавата и общините ще носят отговорност за вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Анализът на тази норма, налага разграничаване на дейността по издаване на административни актове и тази, която е проява на физическото действие или бездействие. Това има значение при решаване на въпроса за предпоставката, при която увреждания може да търси обезщетение. Незаконосъобразните административни актове са последица от несъобразност на поведението на длъжностните лица с разпоредбите на закона или подзаконовите нормативни актове.

Активно легитимирана страна по иска по чл. 203 АПК, може да

бъде всяко лице, което твърди, че е претърпяло вреди, вследствие на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни и общински органи и длъжностни лица. Този иск представлява автономно средство за защита на частноправните субекти срещу несъобразена със закона административна дейност. Те обаче следва да докажат претърпените вреди, техния характер и размер и най-вече, че вредоносният резултат е в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на държавен или общински орган или длъжностно лице, при или по повод на изпълнението на административната дейност. Наличието на тези предпоставки ще бъде абсолютно условие за ангажиране на отговорността на държавата и съответно присъждане на обезщетение.

Деликтната отговорност на държавата/общината не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца (арг. чл. 154, ал. 1 ГПК, във връзка с чл. 144 АПК) е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а за съда съществува задължение да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан.

Фактическият състав на предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ с оглед фактическите твърдения на ищеца включва в кумулативна даденост: 1. наличие на издаден административен акт или действие на длъжностно лице или орган на ответника; 2. незаконосъобразност на акта или действието; 3. причинена вреда и нейния размер; 4. причинна връзка между незаконосъобразния административен акт или действие на длъжностно лице или орган на ответника и настъпилия вредоносен резултат.

I. По отношение на твърдените неимуществени вреди.

Първата предпоставка в случая е доказана – КФН, като ответник е издала Решение № 525-ИП от 02.04.2019 г. Комисията за финансов надзор, на основание чл. 15, ал. 1, пред. първо ЗПФИ и чл. 13, ал. 1, т. 6 ЗКФН, е отказала до одобри Л. Е. за член на СД на ИП [фирма].

Според настоящия съдебен състав е доказана и втората предпоставка – отмяната на този акт с влязло в сила съдебно решение на 24.07.2020 г. на ВАС, седмо отделение, по адм. дело № 2886/2020 г.

Съдът намира, че в разглеждания казус са налице и третата, и четвъртата предпоставка за реализиране на отговорността по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ.

Ищецът твърди, че е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се понесени душевни болки и страдания, чиято справедлива обезвреда би била парично обезщетение в размер на 40 000 лева.

За изясняване на своите твърдения ищецът е ангажирал гласни

доказателствени средства, описани подробно по-горе. Настоящият съдебен състав намира, че чрез разпита на свидетели се цели разкриването на факти и обстоятелства, които не могат да бъдат установени посредством писмени доказателства или друг вид доказателствени средства, като експертизи, оглед и т.н. Свидетелите, при разпита си излагат устно пред съда данни за факти, за които те си спомнят и за които смятат, че съществуват или са съществували в даден минал момент във и независимо от страните и независимо от съда. Затова как те са възприели тези факти или как ги възприемат е от значение мястото и вида на фактите, емоционалното състояние на възприемащия ги, неговото интелектуално ниво, възраст и др. Разбира се, тези разсъждения са валидни, когато свидетелските показания са дадени добросъвестно и честно, без да са неистински или укриващи истината. Съдът следва да възприеме, дали дадено събитие, описано от свидетеля се е случило или даден факт е съществувал, като се съобрази с множество елементи, като последователност, непротиворечивост, логическо изграждане, сетивни и емоционални връзки, волева насоченост и т.н., съдържащи се както в показанията, така и в останалия, събран по делото доказателствен материал. В разглеждания случай двамата свидетели изложиха пред съда устно факти и обстоятелства, възприети от тях в даден момент от миналото, за които те са запазили спомени в съзнанието си.

Съдът, съобразявайки се с изложените по-горе разсъждения, намира, че показанията на Р. Д. Е. и Р. Р. са последователни, ясни и конкретни.

Експертизите доказват претърпени от ищеца негативни последици, проявили се в неговата психо-физическа сфера, но същите са в диапазона от лек до умерен интензитет. Установява се, че липсва причинно-следствена връзка между негативните преживявания на пациента и регистрираните заболявания. Счита се, че стресът е оказал най-вероятно влияние върху психиката на Л. Е., но той се е справил с предизвикателството на ниво С. вагус. Липсва висока обща предразположеност към дистрес. Експертът е посочил, че твърдените от ищеца проблеми са възрастово обусловен процес.

От изложеното може да се направи извод, че вследствие проведеното административно производство за издаване на одобрение по чл. 15, ал. 1 ЗПФИ за член на съвета на директорите и най-вече на издадения незаконносъобразен отказ, Л. Е. е претърпял описаните по-горе неимуществени вреди. Съвсем естествено е, човек, който никога не е получавал критики за работата си, който честно и почтено е заемал позициите си и е бил утвърден професионалист в областта на

капиталовите пазари, да преживее страх, несигурност за бъдещето, безпокойство и други психически състояния, които в съчетание с личностните характеристики могат да предизвикат психически стрес, високо кръвно налягане, трайно безсъние и тревожност. В разглеждания случай може основателно да се приеме, че нивото на тези негативни психологически изживявания е било значително, защото колеги и бизнес партньори започнали да се съмняват с способностите и качествата на ищеца. От приложеното по делото като доказателство извлечение от сайта на КФН се установява, че решението на комисията (макар и само диспозитива му) е било публикувано на интернет-страницата на КФН, поради което е било отразено в публичното пространство и достигнало до широк кръг от хора, което безспорно е увредило авторитета и доброто име на ищеца в обществото. Следва да бъде обърнато внимание при определяне на размера на обезщетението, че Решение № 525-ИП Комисията за финансов надзор е издадено на 02.04.2019 г., а окончателното решение на ВАС, с което то е отменено, е постановено на 24.07.2020 г. Това е един сравнително непродължителен период от време на несигурност (не се отличава с прекомерна продължителност – само за времето на оспорването на акта пред двете съдебни инстанции, като срокът за това не надхвърля извикването за разумен срок на съдебното производство), през който са изпитвани неблагоприятните неимуществени последици на отменения административен акт. Посочените състояния – психически натоварвания, емоционален дискомфорт и страх могат несъмнено да се отразят и на отношенията вътре в семейството. Направеният анализ на събраните доказателства, безспорно налага извода, за наличие на причинно-следствена връзка между незаконосъобразния административен акт и претърпените неимуществени вреди. Съдът, също така, следва да вземе предвид интензитетът на понесените болки и страдания, които не са достигнали до степен, сочеща необратимост на предизвиканите отрицателни процеси и трайно увреждане на психиката и физиката на лицето, а що се отнася да публичния характер на личността, няма доказателства, че решението е повлияло отрицателно върху имиджа на ищеца в областта на финансовите пазари и е предотвратило по-нататъшната му кариера. Следва да бъде взето предвид и че в част от процесния период спрямо ищецът се е водело наказателно дело от общ характер, завършило с оправдателна присъда спрямо него от дата 28.06.2020 г., което също е фактор, довел до преживян стрес и напрежение у него. Поради това съдът не би могъл да разграничи кой от двата фактора – наказателното производство или административното производство пред КФН е довело до повече

напрежение и депресивно състояние.

При съобразяване на посочените по-горе обстоятелства, уважаването на исковата претенция в нейния пълнен размер не съответства на общественото понятие за справедливост, посочено в чл. 52 ЗЗД във вр. с § 1 от ДР на ЗОДОВ като законов критерий при определяне на обезщетението за вреди. Настоящата инстанция намира, че с оглед посочените конкретни проявления на морални вреди за ищеца, на обезщетението на неимуществени вреди като справедлив следва да се определи размер от 7000 лева. Този размер съответства на продължителността, интензитета и въздействието върху психо-физическата сфера на ищеца на отменения незаконосъобразен административен акт. За тази сума предявеният иск е основателен и доказан и като такъв следва да бъде уважен, а за разликата до пълния предявен размер от 40 000 лева следва да се отхвърли като неоснователен и недоказан. Не се отрича от съда претърпяната несгода от отмяната на незаконосъобразен административен акт, но това не е основание за уважаване на прекомерния размер на претенцията. Предвид изхода на спора по главния иск, основателна е претенцията на ищеца и за присъждане на законната лихва, дължима от датата на завеждане на исковата молба 18.02.2021 г. до окончателното изплащане на задължението.

С оглед частичната основателност на главния иск, съдът установява частична основателност и на акцесорната претенция на ищеца за заплащане на мораторна лихва. Според Тълкувателно Решение № 3 от 22.04.2005 г., по гр. д. № 3/2004 г., ОСГК на ВКС, при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане, е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаваните административни актове, при нищожните - това е моментът на тяхното издаване. В разглеждания казус окончателната отмяна на решението на Комисията е станало с решението на ВАС от 24.07.2020 г., т.е. това е началната дата, от която може да се търси обезщетение за забава. Правното основание за претендиране на лихвата е чл. 86 ЗЗД, а размерът може да бъде определен чрез използване на електронния калкулатор, базиран на интернет страница с адрес: www.calculator.bg. След извършено пресмятане по посочения начин, съдът намира, че в случая размерът на мораторната лихва върху сумата от 7000 лева за периода 24.07.2020 г. до 18.02.2021 г. (датата на подаване на исковата молба) е 1.94 лева.

II. По отношение твърдените имуществени вреди.

Във връзка с изложените по-горе аргументи, съдът намира, че и по отношение на тази претенция са доказани наличието на първата и втората предпоставки за ангажирането на отговорността на държавата по чл. 1 ЗОДОВ.

Недоказани обаче остават третата и четвърта предпоставка. По отношение вида и размера на вредите следва да се обсъдят описаните по-горе гласни и писмени доказателства.

Имуствените вреди в исковата молба се претендират под формата на пропуснати ползи, а именно – като предложено от трето лице възнаграждение за полагане на труд при предложено месечно възнаграждение от 2 600 лева за период от 15 месеца и неполучено от ищеца, поради невъзможност предложението да бъде осъществено по причина на отменения административен акт. В ТР № 3/12.12.2012 г. на ВКС се сочи, че пропуснатата полза се дефинира като неосъществено увеличаване на имуществото на кредитора. Тъй като пропуснатата полза представлява реална, а не хипотетична вреда, тя винаги трябва да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото и не може да почива на логическо допускане за закономерно настъпване на увеличаването. Поради това и при липса на изрично установена в закона презумпция за настъпването ѝ, пропуснатата полза не се предполага, а следва да бъде доказана в процеса. Действително, представените по делото писмени доказателства установяват направено предложение и сключен договор за възлагане на управление от страна на [фирма] с ищеца за заемане на позиция и работа в дружеството в качеството му на член на Съвета на директорите на дружеството за неопределено време с месечно възнаграждение от 2 600 лева, както и невлизането му в сила по причина на отмененото впоследствие Решение № 525-ИП от 02.04.2019 г. на Комисията за финансов надзор. Тези доказателства съдът приема за достатъчни да обосноват правен извод, че лицето е приело предложението за работа в дружество [фирма] за неограничен период от време би при възнаграждение от 2 600 лева на месец. Последното обаче не обуславя автоматично извод за наличието на пропусната полза на посоченото основание. Такъв може да се направи само, ако по делото по безспорен начин е установено, че ищецът през същия период не е осъществявал трудова или друг вид договорна дейност срещу заплащане, т.е. предложението на посоченото дружество е било единствено за него, или ако след приемането му ищецът е предприел всички необходими стъпки да се освободи от други договорни отношения, които биха били пречка за

осъществяване на предложената от [фирма] работа. /в този смисъл Решение на ВАС от 07.07.2021 г. по адм. дело № 11798/2020 г./ Именно при тези обстоятелства, доходът от посочената работа би имал характер на сигурен, несъмнен и би могъл да бъде квалифициран като пропуснатата полза, а неполученото имущество би било логическа и правно обусловена последица от незаконосъобразния административен акт. Следва да се посочи, че ищецът не отрича, дори представя доказателства, че предложението на [фирма] не е било единствено за него и не твърди, че към момента на получаването му ищецът не е осъществявал трудова или друг вид дейност – източник на доходи. Напротив, според представената по делото справка от НАП е видно, че именно в този период лицето е осъществявало дейност, от която е реализирало осигурителен доход от 3000 лева, който се явява по-висок от претендирания като пропуснат / 2600 лева/. Същото се подкрепя и от показанията на свидетеля Е., които съдът кредитира, независимо от факта, че тя е съпруга на ищеца, през процесния период от време съпругът ѝ е работил на други места, тя също е работила. Нещо повече, от данните по делото е видно, че лицето е заемало длъжност в дружество „Б.“, но това е едва от 30.03.2021г. / л. 138 по делото/, както и е за длъжността „прокурист“, а не за отказаната въз основа на Решението на КФН.

От приложените по делото писмени доказателства (извадки от ТР, данни за осигуряването на ищеца) се установява по безспорен начин (факт, който не се отрича от подателя на ИМ), че Л. Е. е получавал доходи и възнаграждения в същия период и не може същият да претендира пропуснати ползи от евентуалното му одобрение за член на съвета на директорите на [фирма].

Анализът на свидетелските показания и на представените по делото писмени доказателства мотивират съда да приеме, че решението на КФН е имало безспорно негативно отражение върху психическото състояние на ищеца, но не се е отразило върху възможността му да започне и продължи добре платената си работа, от която да реализира доходи. Т.е., не е налице причинно-следствена връзка между незаконосъобразния административен акт и имуществените вреди, претърпени от ищеца под формата на неполучени финансови приходи – пропуснати ползи. Изложените по-горе обстоятелства препятстват извода за наличие на пряка причинно-следствена връзка между липсата на реализиран доход и отменения по съдебен ред административен акт. Исковата претенция в тази част следва да бъде отхвърлена изцяло, което директно обуславя и неоснователността на акцесорното искане за присъждане на законната лихва върху претендираната главница, както и мораторната лихва.

Съгласно чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. На това основание ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца внесената държавна такса в размер на 10 лева и адвокатско възнаграждение в размер на 167.63 лева, изчислено съразмерно с уважената част от иска. Направеното от ответника възражение за прекомерност е неоснователно, тъй като с оглед чл. 8, ал. 1, т. 4 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, същото е определено в минимален размер.

Искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е неоснователно предвид приложимите специални норми на чл. 10, ал. 2 и ал. 3 от ЗОДОВ, установяващи дължимост на разноски в полза на ответника единствено в хипотезата на изцяло отхвърляне на иска, какъвто не е процесният случай. Предвид константната практика на ВКС, при отхвърляне на претенцията за разноски не се постановява нарочен диспозитив.

Заявеното в справка –декларация от изготвилото медицинско заключение вещо лице доктор Д. Ц. Б. превишение на разходи спрямо изплатения депозит съдът намира за прекомерно, поради което не увеличава размера на депозита спрямо изплатеното.

По изложените съображения, Административен съд София-град, Второ отделение, 48-ми състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА по иска с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ Комисията за финансов надзор да заплати на Л. И. Е. сума в размер на 7000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди, изразяващи се в понесени душевни болки и страдания, вследствие издаването и огласяването на решение Решение № 525-ИП/02.04.2019 г. на Комисията за финансов надзор, отменено от съда, ведно със законната лихва върху сумата от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, предявен от Л. И. Е. срещу Комисията за финансов надзор за причинени неимуществени вреди, изразяващи се в понесени душевни болки и страдания, вследствие издаването и огласяването на Решение №

525-ИП/02.04.2019 г. на Комисията за финансов надзор, отменено от съда за сумата над 7000 лева до пълния предявен размер от 40 000 лева, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на завеждане на исковата молба до окончателното ѝ изплащане като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Комисията за финансов надзор да заплати на Л. И. Е. сума в размер на 1.94 лева, представляваща мораторна лихва за периода 24.07.2020 г. до 18.02.2021 г. (датата на подаване на исковата молба), върху сумата от 7000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди, изразяващи се в понесени душевни болки и страдания, вследствие издаването и огласяването на Решение № 525-ИП/02.04.2019 г. на Комисията за финансов надзор, отменено от съда, като **ОТХВЪРЛЯ** иска в тази му част до пълния размер от 2300 лева.

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ предявен от Л. И. Е. срещу Комисията за финансов надзор за причинени имуществени вреди, в размер на 39 000 лева – пропуснати ползи (неполучено месечно възнаграждение в размер на 2 600 лева, съгласно Договор за възлагане на управление от 20.12.2018 г. за период от 15 месеца от датата на постановяване на Решение на КФН от 02.04.2019 г. до окончателната му отмяна на 24.07.2020 г.), ведно със законната лихва върху тази суми и мораторната лихва за периода 24.07.2020 г. до 18.02.2021 г., като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Комисията за финансов надзор да заплати на Л. И. Е. сума в размер на 177,63 лева, представляваща разноси по делото, съобразно уважената част от иска.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ: